

Rozhovor s Ladislavem Hejdánkem
Ladislav Hejdánek

- ◆ rozhovor, česky, vznik: 2004
- ◆ interview, Czech, origin: 2004

Rozhovor s Ladislavem Hejdánkem [2004]

[strojový, neredigovaný přepis – model Gemini 3 flash – únor 2026]

--- (DS-10005_cleaned.flac) ---

Hejdánek: Já vás slyším. Koncipujete ty dějiny takhle, jak jste mi teď říkal. Ono to není moc přesné zrovna. No, já chápu, že to mělo tenhle cíl, ale fakticky to zhoupnutí a tak dál, to myslím, že to neodpovídá. No, ale to je jedno, to je druhé. Jenom jsem chtěl vědět, na tomhle sumarizace sama netrvá. To dělá někdo jiný, to děláte vy.

Toto, víte, ono to vypadalo tak, že to vzepětí první, tam to byl ten šok u toho režimu, který dělal, co mohl, aby něco, a pak to najednou začalo váznout ze strany toho režimu. Takže o nějakém útlumu Charty se nedá mluvit v tom soudu. Na čem by to bylo možno dokázat? Já nevím, podle čeho se počítá, že došlo k útlumu. Naopak, došlo k útlumu represe. A naopak nový nástup represe byl s *Jeruzalémskou*.

Pak už to bylo jenom takové udržování té represe a tu a tam nějaké extravagance, jako například ten VONS a tak dál, že to všechno zabalili a tak dále. Ten tlak toho režimu, ten byl jenom na začátku z toho šoku a pak to nějak přestávalo a dostalo to nový švunk s tou *Jeruzalémskou*. No, tak to je jenom moje koncepce, do toho nechci kecat, ale jenom aby bylo jasno.

Především já jsem vlastně měl být vyhozen hned při únorových prověrkách jako celá řada jiných lidí. A poněvadž se o mně vědělo, já jsem nevystupoval tajně, prostě o mně se vědělo a zejména jsem mluvil o Masarykovi, měl jsem referáty a tak dál, to ještě před únorem. No, ale při těch prověrkách kupodivu tam nikdo z mého nejbližšího okolí přímo z té filosofie nebyl, tam byli z jiných oborů. No a já jsem *marxismus* ovládal, takže jsem prošel.

Ale dodatečně se to zjistilo, že to je chyba, a dvakrát se svazáci pokusili navrhnout, abych byl dodatečně vyloučen. Takže vlastně ty pokusy mě z toho dostat, ty tam byly už během studia. Jenomže do té situace já jsem onemocněl *encefalitidou*, dva roky jsem vlastně byl vyřazen ze studia a tím se na mě zapomnělo, poněvadž mezitím tam nastaly jiné průšvihy, lidi, kteří mě chtěli vyhodit, byli vyhozeni, jednak z partaje, jednak z fakulty, protože se účastnili nějakého toho pamfletu proti Nezvalovi a tak dál. Takže na mě se pozapomnělo.

A když se jednalo o mé vyloučení, to se vědělo na vědecké radě, tak se tam proti tomu postavili dva komunisti, komunista v uvozovkách Ladislav Rieger a předválečný komunista Ludvík Svoboda. A ti řekli, že to je blbost a smetli to se stolu, poněvadž to byl návrh svazáků. Tak takhle vypadá ta... jste tam? Jo, něco tam píplo, tak jsem se lekl. Takže jaksí bylo jasné, že jsem dostudoval vlastně jenom díky Svobodovi a Riegrovi, kteří to zamázli, ty svazáky. A potom, když jsem odtamtud odešel z fakulty, no tak jsem samozřejmě byl pod přísným drobnohledem policajtů a jednak samozřejmě, když jsem chtěl někde nastoupit a i to vypadalo pěkně, no tak přišel svazácký posudek. Jo, takhle to vypadalo.

Mimochodem já jsem poprvé byl policejně vyšetřován krátce potom, co jsem dostal doktorát. To bylo začátkem prosince a mezi svátky a Novým rokem jsem byl vyšetřovaný kvůli tomu, že jsem zastřelil desátníka Šmatloka v Újezdské kasárně v ubytovně. Takže kvůli tomuhle jsem byl vyšetřován. Samozřejmě to byla vymyšlenost, to všechno jsme znali, ale jaksí to skutečně prostě já jsem se nějak vymknul.

Takže pak je pochopitelné, že jsem nemohl nic sehnat a dokonce jediná možnost byla, že jsem šel na brigádu do stavebního podniku *Stavobet Jinonice*. A tam jsem byl do té doby, než jsem nastoupil na vojenskou dvouletou službu. Tam jsem dělal nejdřív pomahače nějakému stachanovci, který nás měl tři a honil nás jako psy a sám seděl, jenom stavěl ty cihly a my jsme mu dodávali. A to dlouho nevydrželo, tak jsem si našel u téže firmy samozřejmě krásný job, dělal jsem výkopy. A to byly pořádné výkopy, to bylo osmdesát centimetrů rozteč a šest a půl metru do země. No a na tom se krásně vydělávalo a když to skončilo, to byla jenom taková trasa asi tři sta metrů, a když to skončilo, tak jsem dělal s betonáři.

To je tak přibližně to, co jsem dělal. Tam nebyla jiná možnost. Tam v téhle firmě byla spousta lidí, tam byl nějaký starý Lobkovicz, poměrně starší člověk, já si nepamatuju, který to byl, no ale prostě byl tam taky na stavbě. *Stavobet Jinonice* stavěl taková velká stanoviště pro policajty, konkrétně já jsem dělal

třeba na garážích pro ty Antony a takovéhle věci ze začátku. No, takže to bylo pro policajty, celé takové se to stavělo a dělal to *Stavobet Jinonice*. To byla civilní firma, nikoli policejní nebo vojenská.

Pak jsem byl dva roky na vojně v kasárnách v Mladé Boleslavi. Po vojně jsem zase hledal zaměstnání a dlouho to trvalo a čirou náhodou asi po dvou měsících jsem dostal nějaké doporučení na *SÚKL*, to je *Státní ústav pro kontrolu léčiv*. To se ukázalo, že to je beznadějně, ale řekli mi, že vedlejší ústav bere, potřebují někoho do dokumentace a to byl *Ústav epidemiologie a mikrobiologie* u Rašky.

No a Raška byl zrovna v Indii, takže prostě nemohl jsem být ihned přijat, nicméně vypadalo to, jednali se mnou docela slušně. Raška když se vrátil a zjistil, že jsem nestraník a že jsem doktor filosofie, tak jsem se mu zalíbil. Neptal se vůbec po posudcích. To byla jeho chyba. My jsme se po třech letech, kdy jsem ho velmi obdivoval, tak jsem se s ním dostal do velkých konfliktů. No, ale to je jedno, prostě a dobře, byl to malý zázrak, protože on vůbec nestál o... on zásadně do ústavu... on měl potíže všeho druhu a ještě napravoval to v Terezíně a potom prostě spousta lidí ze stranického prostředí i z ministerstva byla velmi proti němu zaujatá. A on se pořád bál o sebe a o svou existenci, takže zásadně přijímal pracovníky straníky, ale kteří neměli velkou šanci, že půjdou nahoru, a pak vynikající lidi, kteří nebyli ve straně. A tím si zajistil – ještě předtím, než jsem tam přišel – tak rozprášil závodní výbor ROH a myslel si, že já jsem velký přírůstek. Takže já jsem tam nastoupil v únoru a už na podzim jsem byl zvolen do závodního výboru ROH a stal jsem se okamžitě tajemníkem neboli sekretářem, prostě jednatelem – tak, jednatelem jsem se stal. No, a to je dost taková... on měl velkou důvěru ve mě, to je zvláštní věc. Já v něj...

No, ale takže ta... samozřejmě, to bylo, to byl rok 56 a přišly maďarské události a teď tam byla veřejná stranická schůze – teď vám kecám, to mě musíte zarazit vždycky – byla veřejná stranická schůze, kde se četl takový *elaborát*, který se ve všech stranických organizacích musel číst, ale i pro nečleny, a začali tam vykládat, jak je to velké nebezpečí pro nás. No, a já jsem... no jednak já rád provokuji, a na druhé straně tak trochu z blbosti, tak jsem prostě povstal a řekl jsem, že je to falešná interpretace, že prostě situace v Maďarsku nebo v Polsku je úplně jiná než u nás, že u nás nic takového nehrozí, u nás prostě žádný nacionalismus a zejména fašismus a tak dále se nepěstoval, kdežto v těch zemích ano, takže není divu, že v Polsku a tak dále. Tak jsem to vyložil tímto způsobem. Byla kolem toho velká diskuse, zvláštní zasedání. No, a Raška to uchlácholil – to jsem byl ještě ve flóru – tak to uchlácholil, že jsem to myslel dobře.

No, tak to jsou takovéhle blbosti. No, ale ovšem potom došlo ke sporům se starým, protože najednou se začalo ukazovat – a mně to tři roky trvalo, než jsem to prohlédl – protože oni se mě všichni lidi báli tam v tom ústavu, že jsem Raškův nohsled. Protože tam byli na to zvyklí, že před některými lidmi se nesmí mluvit, tak přede mnou nikdo nic neřekl. Mně to trvalo strašně dlouho, než jsem to prohlédl. No, a pak ovšem najednou mi všichni lidi říkali, co a jak, a já jsem byl v obraze. A to proto, že jsem se dostal do sporu s Raškou kvůli jakési blbosti, kdy on chtěl hodit odpovědnost za svého osobního šoféra, který ukradl spousty pneumatik a měl prázdný sklad pohonných hmot pro případ války a tak dále, úplně prázdný, to všechno prošťuroval, a byl ale blbej, mírně blbej člověk, ale ve straně, a Raška ho chtěl zachránit a prostě namočil do toho Kamenáře, muže, který dělal hospodáře a zároveň byl hospodářem ROH. A já jsem byl v té době jednatelem, no a teď prostě jsem zjistil, o co jde, a prostě to byla šílenost. Čili prostě já jsem nechal předvolat Rašku před závodní výbor, teď to byl mazec. No, a od té doby jsem se začal dozvídat, co se dělo ještě, než jsem tam přišel, že šlo o sebevraždu, dokonce jednu jsem ještě zažil a takové věci, že prostě to, co se teď mluví o Raškovi a co říká stará Rašková, no, k tomu bych měl komentáře.

No, takže ta věc je taková, že já jsem se tam pomalu dostával pořád víc a víc do opozice. Mezitím jsem v těch šedesátých letech dostával stále víc možností publikovat v literárních časopisech. A hlavní zásluhu na tom měl ideový tajemník Koucký, který nevěda, co činí – někdo mu to připravil, nějaký blb – a on to udělal na valném shromáždění akademie, mě kritizoval, ale v podstatě to šlo proti Kosíkovi. Ale protože já jsem předtím měl jeden článek ve *Vesmíru*, tak on přesto, že já ho citoval, Kosíka, přesto to útočení na mě vlastně útočilo na Kosíka. No, a mně to udělalo slávu a pak všechny literární časopisy, které byly trochu jako ostřejší, tak mi dávaly možnost a zvaly mě. Takže já jsem se tímhle vlastně dostal do té situace, ve

které jsem byl už v osmašedesátém a kvůli které taky jsem byl na tom seznamu lidí, kteří měli být okamžitě zatčeni, jakmile bude ta nová vláda a tak dále. No, a tím pádem vlastně já, když jsem potom Chartu podepsal – to jsem říkal kvůli tomuhle – když jsem Chartu podepsal, tak vlastně já jsem neměl co ztratit.

Tak ano, zajímalo to, prostě jsem byl něco *extra*, protože když takovou věc dělal Sviták nebo Kalivoda nebo Kosík, tak to byli *marxisti*, a já jsem *marxista* nebyl. Já jsem se nikdy nevydával za *marxistu* a prostě jsem mluvil naprosto... a ještě navíc do toho přišla ta má účast v *Tváři*, to je zvláštní věc, tam jsem taky publikoval řadu věcí. No, takže já jsem vlastně byl takovou divnou ovčí, nikdo nevěděl co se mnou. No, a tak se stalo, že v osmašedesátém roce, když Richta ve filosofickém ústavu zjistil, že to jde nějak divně a že neví, co bude, a hodil se marod, jak to dělal vždycky, když byl nějaký průšvih, no tak převzal velení filosofického ústavu jeho zástupce, to jest Zumr, Josef Zumr. No, a ten mě přijal. Čili já jsem v osmašedesátém od 1. července nastoupil do filosofického ústavu jako odborný pracovník. Jenom jako odborný, jako vědeckého mě nevzali, ale nicméně velmi rychle jsem to odborné dostal na doporučení Patočkovu, to si oni vyžádali. No prostě filosofický ústav z větší části byl vlastně obsazený lidmi, kteří byli ve velké polemice, ve velkém takovém jako napětí s ÚV. A to znamená, byli, a to už dlouho, to se počítalo už od té diskuse v *Literárních*, co Kosík tam psal, že Hegel byl jako mrtvý pes odhozen a že je potřeba se vrátit k mladému Marxovi a tak dále, Kalivoda, já nevím, co všechno bylo v *Literárních*, to bylo tedy dávno, dávno to bylo po těch maďarských událostech, kdy byla taková nejistota, co bude. No, a to se potom zatrhlo, no a povolali znova Kolmana do filosofického ústavu. Kolman tam byl, tedy byl v Československu na začátku, ale nezalíbil se Gottwaldovi, Gottwald ho nechal odvolat, Kolman se vrátil a jakmile se vrátil, tak ho hned zatkl a byl dva roky zavřený a pak ho pustili do Tiflisu jenom a nemohl být ani v Moskvě. No, ale teď ho povolali znova, aby šel dělat pořádek do filosofického ústavu. Tam odvolali Ludvíka Svobodu, který dělal po smrti Riegrově šéfa filosofického ústavu, Svobodu poslali do Švýcarska jako kulturního radu a zavolali Kolmana. No, a Kolman ovšem zklamal, protože první, co udělal, že všechny ty filosofy, co předtím pustili takzvaně nebo poslali na praxi – Kosík byl v ČKD, Sviták byl, já teď si nejsem jistý, vím, že Kamarýt byl někde v Ústí v továrně, Sviták, já teď mi vypadlo, kde byl, si je prostě rozehnali, aby nevadili v tom ústavu, a až přijde Kolman, aby to mohl dát trochu do pořádku. Ale on první, co udělal, že všechny povolal zpátky a pak byl mezinárodní filosofický kongres v Mexiku a on si s sebou vzal jako toho hlavního svého doprovodce si vzal Kosíka. No, takže tohleto Kolman vlastně udržel tu takovou tu linii. On byl opatrnější na jednu stranu a zadruhé měl velké zkušenosti s těma načasťvama, že jo, takže on to uměl dělat a koneckonců dotáhl to do roku osmašedesátého, že. A udržel ten filosofický ústav s těma lidma se všema, že.

Já když jsem tam přišel, tak ještě, tak Kosík už tam nebyl a Patočka taky nebyl, protože ti se stali řádnými profesory, ale to je právě díky tomu filosofickému ústavu, že. A všechny ostatní tam byli, já tam zažil ještě Kalivodu a tak dál. A to ještě Kalivoda mě vynadal, že jsem příliš mírný. Čekal ode mě, že budu divočejší, jo.

No, tohleto bylo celý předtím, jo. Takže ve chvíli, kdy já jsem byl vyhozen z Akademie a nemohl jsem být vyhozen z partaje, protože jsem tam s ní nikdy nebyl, že, byl jsem vyhozen z Akademie, no tak prostě mě nikdo nevzal, jako nikoho jiného nikde nevzali, když byl z Akademie vyhozen. No, a tím pádem já jsem byl zase bez práce, no jenomže už jsem věděl, že nemá cenu čekat, že to, takže jsem, když se naskytla možnost, nastoupil jako noční vrátný v Památníku písemnictví. Já jsem okamžitě z filosofického ústavu přešel do Památníku písemnictví jako noční vrátný.

No a tam po několika letech, to bylo poměrně pěkný, protože tam sice plat byl mizerný, 800 korun měsíčně, a to ještě nebylo zaručený, poněvadž mě brali vždycky jenom na půl úvazku, ale většinou jsem měl ještě víc než úvazek, tam byli samí staří dědkové a já byl ještě mladší, že jo, takže furt byl nějaký dědek nemocnej, takže těch hodin jsem měl dost. Takže kolem tisíce jsem vždycky dostal.

No, ale nakonec mě vyhodili – teda přesně řečeno, mě nevyhodili, ale odebrali mu jako vedlejšák ten památník Malému, kterej řediteloval Smetanovu muzeu, a přišel tam nový člověk, kterého vykopli z ÚV,

protože byl věčně ožralej. No a ten tam dělal toho ředitele. A potom teda měl nějaký problémy, poněvadž už po mém odchodu tam ukradl ještě s někým spoustu věcí, jo.

Ale nicméně první, co on udělal, že si mě zavolal a řekl, že takoví lidi jako já, že přece nemůžou v tak kulturním institutu být a takže teda prostě mě neprodlužuje pracovní smlouvu. A já ji měl furt jenom prodlužovanou, vždycky termínovanou, nejdřív po čtvrt roce a pak po půl roce. Tu mě neprodloužil, takže pak jsem přešel zase do stavební firmy. To byla vždycky záchrana. Do Paláce Dunaj jsem šel dělat topiče. No, jenomže problém byl ten, že když jsem konečně prosadil, že jsme byli – byl tam se mnou jeden už vlastně penzionovaný dělník, jo, fajn chlap. No a já jsem prosadil, aby nás platili podle toho, kolik hodin tam musíme být, poněvadž tam prostě muselo být, my jsme se po dvanácti hodinách střídali, sobota nesobota, neděle neneděle, že. No a já jsem prosadil, aby to zvedli, načež fůra na to přišli policajti a že nemůže takováhle osoba, že nemůže být na ředitelství, a *nota bene* na Národní třídě v centru Prahy. No takže prostě já potom jsem musel okamžitě, to mě ani nenechali vzít si věci, musel okamžitě jsem se musel odtamtud vypálit a převedli mě naštěstí, tenkrát to bylo tak, že člověk musel být zaměstnaný furt, takže jsem byl převeden dočasně na jiné místo nějak, kde v provizoriu, a pak jsem dostal v takový malý ubytovně jsem dělal topiče a vyměňoval jsem prádlo dělníkům a tak dále.

No až pak, byl jsem nemocnej taky někdy občas a když jsem zrovna byl nemocnej, tak to vyhořelo, takže pak já už jsem se tam nemohl vrátit a poslali mě pod dohled na určitý místo tam, tam jsem dělal v jakýmsi magazíně, že, jsem dělal evidenci skladnickou a byl jsem tam pod dohledem několika partajníků, který o mně dávali zprávu dost dlouho až už to nešlo dál a dva roky před – to bylo možno dva roky před koncem pracovní povinnosti žádat o předčasný důchod, respektive o uvolnění, ale bez platu. Takže dva roky jsem byl bez platu a teprve pak jsem dostal 87 důchod.

Takhle jsem to mě připravený, že, a samozřejmě celou tu dobu policajti se o mě starali. Že to nebylo jako žádným mým rozhodnutím ta Charta. To je otázka, jestli bych se byl do něčeho takového pustil, poněvadž ono to žádnou perspektivu nemělo a mít nemohlo, že, nějakou reálnou. Nicméně teda Patočka v těch posledních dnech, teda v prvních dnech roku 77, já za ním byl třikrát nebo čtyřikrát, dvakrát jsem byl za ním sám a při jedné té návštěvě se domluvili s Hájkem, poněvadž Havel byl zrovna zavřenej už, že se domluvili s Hájkem, že kdykoliv kdokoliv z nich, to jest Hájek nebo Patočka, můžou být taky zavřenej, a že každéj má za sebe připravit dva nástupce, který budou ochotni to vzít. A řekl mně, abych byl připraven. No, já jsem se později domluvil nedlouho předtím, než Medek odešel do emigrace, tak jsem se domluvil s Medkem, že to řekl taky jemu. Nicméně nikomu jinýmu to neřekl, takže že potom já jsem byl vybranej, to s tím nemělo co dělat, já jsem se s tím nikdy nechlubil. Ale považoval jsem, když jsem to měl dělat, tak holt jsem to vzal. No nerad bych, aby si to někdo přeinterpretoval jako že jsem prostě jako furiant vylezl se šablíčkou na ty vrahy a vykřikoval nějaký ostrý slova. Byli lidi, kteří skutečně obětovali své postavení, když to podepsali.

Vím celou řadu známých a tak dál. Dokonce vím o jednom, a to nebudu do toho plést, že to za něj podepsal někdo jiný, takže prostě on se do toho stal marný, aniž o tom věděl, ale bylo mi to blbý říct, že to není pravda, jo, poněvadž to byla morální záležitost, takže to dodatečně podepsal. Já jsem ho vedl k Patočkovi, Patočka se mu omluvil, že se taková věc stala, že i když Patočka to neudělal, nebyl za to odpovědný, tak se mu omluvil, no ale ten dotyčný přitom zůstal, takže takovýhle blázinci kolem toho byli.

No to jsem mohl, já jsem už byl v kriminále, protože já jsem patřil mezi ty lidi, na kterých byl zájem, že. No takže prostě v jednámdesátém mě sebrali dokonce v tom Památníku národního písemnictví v noci pro mě přišli a přivezli mě domů, tam už byla zatčená manželka a jeden můj přítel, kterému jsem ještě *nota bene* zavolal, aby tam šel, poněvadž já jsem nemohl do toho zasáhnout, musel jsem být hlídán. A šlo o ty Tesařovy příbblý takový ty ty letáky, který upozorňovaly občany, že u nás není povinnost jít k volbám. Podepsaná Černá ruka nebo něco takového, já už si to nepamatuju.

Jiný hlas: Cože?

Hejdánek: No tak, měl jsi je schovat, já jsem mu řekl, že to nepůjde, a tak on tam, ať je tam nechá, ale

nemohl jsem to přechíst, poněvadž jsem musel už jít, už jsem musel nastoupit. Tak jsem odcházel a zavolať jsem tomu svému příteli Jiráskovi, právníkovi, aby k nám přišel a že mu to vysvětlí. No a oni mezitím se tam rozhodli napsat pár obálek, mimochodem jednu taky Richtrovi, jo, Richtovi, do *filosofického* ústavu, takovýhle blbosti. No a oni je přitom ty policajti chytli, když mě nechytli s ničím. Nicméně moje žena dostala podmínku, ten můj přítel dostal taky podmínku, ale já dostal natvrdo devět měsíců.

No a protože ten, co to k nám přines, to byl můj farář, tak ten dostal patnáct měsíců, a aby nás dostali dohromady, poněvadž plán byl, že to bude... my jsme původně měli bejt taková [nesrozumitelné] kolem toho Tesařova procesu, tam jich byla fůra. A oni nás dali zvlášť, ale my jsme každé bydleli jinde, takže aby nás dali dohromady, tak se to muselo konat rovno na Městském výboru a podmínka toho byla, že aspoň jeden musel být podvracení. Takže ten farář dostal podvracení a na to dostal patnáct měsíců. Takže jsme byli oba natvrdo odsouzení.

Nicméně už jsme měli téměř půl roku odsezeno, skoro šest měsíců, takže já měl dosloužit ještě tři měsíce a on měl dosloužit ještě devět měsíců. Nekecám? Šest a devět, ano, patnáct dostal, tak on musel jít nastoupit ten trest a já byl amnestován, protože přišel velký únor. Takže já jsem vlastně byl jenom šest měsíců ve vazbě, ale už ty tři měsíce natvrdo, co jsem dostal, těch celejch devět, tak už jsem nedosloužil, protože mezitím jsem byl amnestován.

Mlynář mezitím napsal, hned druhý den po vyhlášení amnestie napsal *Otevřenej korespondák*, kde se nás ptá, zda Heda a já, to je moje žena a já, zda jsme byli jediní amnestovaní, anebo ještě někdo jinej. To napsal na ten *Otevřenej korespondák*, protože to skutečně se to týkalo tisíce lidí. Takže to bylo v jednadsmesátým, odsouzenej dvaasedmdesát a měl jsem nastoupit před Vánocema dvaasedmdesát. No a právě já byl zrovna nemocnej, já měl furt nějaký potíže s páteří už od třiceti let. No, takže prostě jsem požádal o to, abych dostal odklad na tři měsíce. No a to se samozřejmě musel jsem žádat Městskej soud, městskej soudce to musel rozhodnout, i když jsme odvolání měli na Pankráci u nejvyššího. Ten právě ten nerozhodl, tři měsíce si to rozmyšlel, nerozhodl, a pak mi to zamítl. Jenže to zamítnutí přišlo současně s tou amnestií.

Takhle takovýhle štěstí já mám v životě. Takže já už byl zavřenej, rozumíte, a to je strašně důležitý, poněvadž člověk, když má za sebou už nějaký zavření, i když je to pouhá vazba, no tak pak už se toho vězení vůbec neděsí. Když je člověk léta pod dohledem, tak co se mně může stát, mě zavrou znova. Celej problém byly děti, čtyři holky malý, a ty samozřejmě postíhovali taky. No tak nevyhodili, ale přeradili vždycky někam na horší a tak dále. Takže to živení bylo náležitý, ta situace byla už jiná než v padesátých letech, no a já měl řadu známých, takže tu a tam někdo přišel, něco přines, pomohl.

A zrovna když mě pustili, tak já přišel domů a asi za hodinu nebo za půldruhé hodiny najednou přišel jeden herec, kterej už mezitím umřel ze Vinohradského divadla, kterej pravidelně nosil nějaký prachy, co herci vybírali na ty zavřené lidi. Ta solidarita byla daleko důležitější, nebyly to velký prachy, ale ono nešlo o ty prachy, tenkrát šlo o to, že najednou člověk měl dojem, že dokonce herci z Vinohradského divadla se o něj staraj. To byla pro Hedu, já to nevěděl, až když jsem se vrátil. Ale vrátil jsem se a v tu chvíli on přišel a já byl tak dožeranej, že tam vidím herce, kterej hrál různý ty filmy a tak dále, tak jsem ho vyhnal. A to bylo potřeba dodatečně žehlit, jsme vzkazovali a tak dále. On byl celej udivenej, co to dělám.

Ta psychologie je taková zajímavá věc, prostě já jsem byl dožeranej, že mě pustili, že šest měsíců tam jsem úplně zbytečně, a teď tady on přijde a přinese 300 korun nebo kolik. No jo, to jsem nedělal osobně, ale vzkazoval jsem. To je ono, víte, to je, samozřejmě byli ještě zkušenější, ale ono to je strašně důležitý. Já si myslím, že v takových vypjatých situacích každé pořádné občán by nějaký čas měl bejt zavřenej. Aby neměl strach z toho. Prostě to je hrůza v očích obyčejných lidí, že bejt zavřenej je nějaký konec všeho. Ne, to k tomu patří, slušnej člověk má bejt nějaký čas zavřenej. Řekněme na čtrnáct dní, že někde provokoval, něco shodil, nebo pohodil na někoho botu a tak dále. To má každé slušnej jednou za život udělat. Ale ovšem ta situace musí bejt k tomu, nemá cenu, aby to dělal za každou cenu. Ale dneska by se to hodilo.

Tak já jsem vám toho k té Chartě moc neřekl, ale je jasný, doufám, že prostě žádný hrdinský rozhodnutí

tam zatím nebylo v mém případě. No ano, a mezinárodní politika měla velký význam pro Chartu. A já si nejsem jistý, jestli to potřebovali a jestli s tím vůbec počítali. Já mám velký podezření, že byli překvapeni stejně jako ten sovětský blok. No a Sověti to podepsali. No jistě, jistě, ale takovejchhle dohod bylo a všichni na to kašlali a nikdo to nebral vážně. Patočka se inspiroval Sovětama, ty to začli první. To bylo dvanáct sovětských lidí, který se tam na tom náměstí shromáždili a nechali se zavřít, a to byl Solženicyn, kterej začal mluvit o životě v pravdě a tak dále. To je potřeba pamatovat. A když se tady říká, že ta Charta, to dělal Mlynář a různý další, Doležal a tak dál, že prostě neměla ten efekt. No a jaký efekt měl ten Solženicyn? To byl sám a tam jich bylo dvanáct nebo kolik, osm nebo kolik se jich tam sešlo. Jaký ten efekt? Vždyť to se s tím neměří. Kolik lidí říká pravdu, to není důležitý, jestli jich je víc nebo míň. Tady jde o to, že to je pravda, čili ta celá diskuse o tom mě otravuje, protože furt se říká, jestli ta *Charta* měla nějaký vliv, nebo neměla. No, jaký má vliv pravda? Ta může prohrát, a jenomže nikdy to neprohraje definitivně. Vždycky přijde po dvaceti letech někdo, kterej to odhalí, jak to vlastně bylo. Čili to je prostě blbý uvažování, jestli to způsobilo něco a tak dále. Ne, důležitý bylo, že oni skutečně se mohli o to opřít, ty Západáci, a udělali to časem.

Ale zvláštní je, že ty malý národy, ty malý země byly na to připravenější než ty velký. Je charakteristický, že toho Patočku přijal Holanďan, a ne Američan. Protože Holanďani byli taky pod tou okupací, věděli, co to je, když tam vpadnou Němci. To prostě ten Američan nezažil, aby tam někdo... to zažili teprv teď, že jim tam rozbili dva velký baráky, ale do té doby furt se bojovalo jinde. Čili to je taky důležitá věc, že prostě oni s tím... já mám dojem, ani v Americe, ani ty – už vůbec ne Němci a tak dál, Němci vůbec prostě měli *Ostpolitik* a ty prostě nechtěli nic, jen prostě neprovokovat toho medvěda a tak.

No, co vám mám povídat. Já jsem léta byl v kontaktu, v malým kontaktu s Moltmannem, Jürgen Moltmann, německej teolog. A já jsem v NDR mluvil s jeho švagrovou a s jeho švagrem, to byl ndráckej farář, a přes to jsme měli nějaký ten kontakt. No a když byla *Charta*, tak já jsem ho pozval, aby k nám taky přijel na seminář. Já měl ty semináře filosofické. No, představte si, on na to neodpověděl dvakrát, tak jsem to poslal po kurýrovi, osobně, aby mu to vyřídili. Načež on na to tomu kurýrovi odpověděl, což mi kurýr potom řekl, že nebude spolupracovat s antisocialistama. To bylo v roce 81, na začátku 81, ještě teda před Jaruzelským.

No takže to je... ona ta situace těch západních zemí je taková taky velmi různá. Když toho Derridu tady zavřeli – já skáču jako na ledě, doufám, že mě zareštuje, když bude. Jo, to je prostě krátce po Jaruzelskýho převratu měl přijet Derrida. Přijel. Oni ho od samýho začátku zastražovali. Chodili za ním nápadně civilní lidi a na každým kroku furt ho lustrovali a tak dál. On chudák opravdu dorazil a měl přednášku. Byl velmi nervózní a už to nevydržel dlouho po přestávce diskutovat a řekl... já jsem ho požádal, když musí odejít, aby přišel druhý den. A on nepřišel. A my jsme měli za to, že ho zatkli. Takže protože ten den, ten druhý den přišla taky jedna Francouzka, která se doslechla, že Derrida je v Praze, tak jsme se s tou... seminář pokračoval, někdo jinej se o to staral, a my jsme šli, rozdělili jsme se, šli jsme do toho hotelu, kde Derrida měl bagáže. To jsme věděli, v kterým hotelu. Jenomže tam nám řekli, že bagáže tam pořád má, ale už tam dva dny nebydlel, nespál. Tak vlastně dva dny... jeden den to byl, to byl druhý den teprva. No a tak byl dojem, že je zatčený.

Takže já jsem šel na *Agence France-Presse*, která nebyla tak hlídaná, a ta holka – já bych bejval neprorazil na velvyslanectví – ale ta holka jako Francouzka šla na velvyslanectví a tak jsme to nahlásili. Ovšem fakticky on jen bydlel jinde. Měl obavu a bydlel jinde, poněvadž on měl manželku Češku, takže tady měl známý, příbuzný, bydlel jinde. A dá se to vykládat ještě taky jinak, ale to už nechte stranou. A zatkli ho až při následujícím dnu, když chtěl odletět. No, ale my jsme to nahlásili večer předtím, takže ve Francii už se to vědělo a ráno to okamžitě projednali někde na ministerstvu a to všechno. A přišla krátce potom, co zatkli Derridu, kdy to ještě nevědělo ministerstvo zahraničí, takže to ještě stále Francouzům odpovídalo, že nic není, ale on už byl zatčený. Tak najednou přišla ještě... oni ho zatkli teda někdy v jednu hodinu, vyslyšali, přes noc byl s nějakým cikánem na cele, a druhý den ráno už přišla v deset hodin vládní nota, ostrá vládní nota z Francie. Naši byli z toho úplně uvytržení, jak je to možný tak rychle. My jsme to říkali,

ještě to nebyla pravda.

No takže... a teď proč to říkám. Po tomhleto Derrida se stal národním hrdinou. Jakmile ve vlaku, kam ho posadili – on samozřejmě, propadla mu letenka – posadili ho do vlaku. Pod tím tlakem oni se lekli a okamžitě se ho chtěli zbavit. Oni ho zatklí... to nebudu vykládat, já jsem to popsal už několikrát. Když to budete chtít, můžete se zeptat. Prostě a dobře, obvinili ho, že pašuje drogy z Prahy do Paříže, taková blbost. No tak... jakmile překročil rychlík hranice, tak tam bylo asi padesát reportérů z celé Evropy, ovšem hlavně Francouzi, a Derrida celou dobu až do Paříže dával jedno interview za druhým. A to všechno druhý den vyšlo a tak dále.

No takže prostě on se stal národním hrdinou a výsledek toho byl, že teď k nám jezdili Francouzi, že se... oni to tam nějak organizovali, ty Francouzi, ta *Association Jan Hus*, jak tomu říkají, Jana Husa. Tak prostě oni tam stáli frontu a prej se předháněli, říkali, že mají zásluhy ještě z války, že byli v *résistance* a já nevím co všechno a že mají nárok jít dřív než ty druhý. Tak prostě se cpali do tý Prahy, poněvadž chtěli být taky hrdinové. Jo?

Kdežto v Anglii reagovali úplně jinak. Tam prostě anglická vláda dala na vědomí také té asociaci Jana Husa, *Association Jan Hus*, jak tomu zase říkají oni, tak jim řekli, že by měli vědět, kdyby se nějaký profesor, který přijede do Prahy, dostal do podobných potíží jako profesor Derrida, takže nemůžou očekávat žádnou intervenci od vlády Jejího Veličenstva. Takže Angličani přestali jezdit a k nám jezdili furt jenom ty Francouzi. Ale jezdili tak, že jsme například – poněvadž jsme to měli jednou týdně – takže třeba čtyřikrát za měsíc... jednou se stalo, že čtyřikrát za měsíc byl Francouz a my jsme nemohli dělat svůj vlastní program. Jo, takže takhle reagovali.

Víte, to je... ten vztah k tomu Rusku byl velmi rozdílný a fakt je, že ty Francouzi se chovali úplně jinak než ty Angličani, nota bene než Němci. Němci za celou dobu přijeli jen dva. Ty to dlouho zvažovali, až naposled to měli naplánovaný čtrnáct dní po Derridovi. Ale když Němci mají něco naplánovaný, tak Derrida nederrida, tak přijeli. To byl Tugendhat a a Habermas. Přijeli, v očích skepsi, to všechno dopadne špatně, na všechno připraveni. Když jsem jim říkal, že naopak, že ten Derrida je výborná věc, že prostě teď už se neodvážím udělat podobnou věc naši policajti – a oni naprosto to a tak dál. No a pak už nikdo nepřišel, jenom tihle dva. Ale ty přijeli, jo? To zas Němci, když něco dohodnou, tak přijedou.

Takže takhle různě. A ty Angličani, ty byli zbabělí, neuvěřitelně, jo. To pochopitelně, člověk nemůže čekat, že sem univerzitní profesor pojede, když mu vláda dá na vědomí, že se na něj vykašle, když tady se dostane do průšvihů. Kdežto Francouzi věděli, že Mitterrand prostě nebude váhat.

Víte, a v té Americe, tam já myslím, že to vůbec nebrali vážně, že tady by se něco mohlo dít v té, a v tomhle tom. Já si myslím, že s tím vůbec nepočítali, že to mají rozpočítané tak na sto let, asi jako my skoro.

Já vám napíšu teda seznam, to bylo dost přes sto lidí za deset let, necelých deset let. Pravda je, že no tak někteří přijeli několikrát, řekněme, že by se to smršelo na osmdesát. No, ale to byli slavní lidé, my jsme tam měli i Američany. Oni Američani jezdili do Evropy, no a když byli zrovna v Evropě, většinou buď byli ve *Wissenschaftskolleg* v Německu, a nebo byli ve Vídni v tom *Institut für die Wissenschaften vom Menschen*, jo, co tam byl taky ten archiv a tak dál. A prostě při té příležitosti k nám přijeli. Takže jsme tu špičku – bohužel už umřel – Donald Davidson, přišel i s paní. Že *nota bene* přišli o hodinu později, takže jsme mysleli, že nedorazí, no a už jsme začali svůj vlastní program, tak jsme to přerušili a on měl přednášku. No prostě ta špička americké analytické filosofie, jo, ten jakýsi relikt toho anglosaského empirismu a pozitivismu a tak dále. Ale to je vynikající člověk, který *nota bene* na rozdíl od těch druhořadých analytiků prostě byl naprosto doma v evropské tradici, takže bylo možno s ním diskutovat. No ale byl tady Richard Rorty, tady byl u nás, dokonce dvakrát, pak přijel ještě znova. Dennett přijel, Daniel Dennett. Byla to obrovská sláva, kterou jsme si my nezasloužili, že samozřejmě to všechno měl, vlastně to spáchal Tomin, který s tím začal. Tomin jako vždy šílenec, měl šílené nápady. No a tak jeden z jeho šílených nápadů byl, že když ho odmítli na fakultě i v ústavu filosofickém – on tam ještě ho poslal Machovec, Machovcůžák, Machovec ho vyslal do, na Hawaii na roční *assistant professor*, že, no a on se

vrátil a tady zjistil, že ho vyhodili. Že mu dokonce ani nechtěli dovolit, aby dokončil kandidaturu. No tak dělal tady psí kusy různý a jeden z těch psích kusů byl, že po Chartě napsal na tři evropské university, že tady se morduje filosofie a že by měli na to pamatovat a posílat sem profesory, aby nám tady vždycky přinesli, co je ve světě ve filosofii novýho, něco takovýho tam napsal. Já ten dopis nikdy neviděl. A fakticky se na to Francouzi i, kdo ještě, Němci se na to vykašlali a Angličani jediní na to reagovali. Tam přišlo to jako na universitu, ty to dali jenom jedné koleji a tam byl zrovna *dean* neboli děkan, tam byl člověk, který tím byl pověřený, neměl na to čas a pověřil tím jednu takovou tu tutorku. Ta sehrála obrovskou roli v tom, bohužel poměrně mladá taky už umřela, ale přežila asi do nějakýho devadesátýho třetího roku. Ta to vzala na starost, ustavila tu nebo za pomoci ostatních ustavila tu Asociaci Jana Husa, že, protože to dostala *Balliol College*, kde Hus jaksi je doma takříkajíc, ne že by tam byl, ale měl ohromné kontakty a prostě tam ho mají vystavenýho a tak dále, prostě *Balliol College* na Husa nedá dopustit. No a tak prostě ty jediní to dostali, když něco přišlo z Česka, tak holt, z Československa ještě, no tak prostě to dali jim na starost. No a milý děkan taky sem mimochodem jednou se svou manželkou přijel. Odvezli je do lesa v noci, do Bavorského lesa ho vysadili a on z toho byl velkej průšvih, že tohle už udělali u Tomina a pak ještě několik dalších věcí.

No a byl z toho obrovský poprask, takže pro nás, když jsme to začali... Tomin, to zas je, proč já jsem s tím začal. Tomin v poslední době přišel, když už to nemohl dělat, protože policajti přišli každé večer, tak rozhodně přišel a přinesl jakési cár, kterej podle jeho názoru měli podepsat všichni filosofové, ať už byli vyhození, nebo ještě nebyli vyhození a já jsem mu to rozmlouval, že to je blbost, protest. No a on se strašně namíchl a odešel. No tak já jsem potom teda prostě jsem se rozhodl, že ty svý takříkajíc nenápadný malý semináře, kde bylo kolem deseti lidí, tak jsem rozpustil, řekl jsem, kdo má co ztratit, aby už dál nechodil, kdo nemá co ztratit, může. Přibral jsem ty z Tominova semináře, protože Tomin se rozhodl s manželkou a s dětmi emigrovat. No takže jsem nabral tohleto a vlastně jsem šel v jeho šlépějích, jenže on to vydržel půl druhýho roku a já jsem to vydržel skoro deset.

V podstatě to bylo totéž. Teď se to všechno dává dohromady, ale fakticky všechny ty semináře, co tady byly, to bylo jednou za měsíc nebo jenom se domluvili po nějakým čase, ale my jsme to dělali každé týden kromě dvou měsíců v létě jsme to dělali každé týden a vždycky v pondělí a vždycky u nás. Takže policajti věděli, když měli potřebu udělat akci, tak věděli, kam jít. Takže když k nám nepřišli, tak ostatní byli klidní. Když k nám přišli, tak ostatní raději to odvolali a čekali, co bude dál. My jsme dělali takovej hromosvod. Nicméně to bylo velmi příjemný, že já jsem mohl hned při tom prvním výslechu – to bylo po druhým semináři, kterej jsme začali v dubnu osmdesát – tak hned ještě koncem dubna jsem seděl na výslechu. No a já jsem řekl: „Pánové, když mi dáte, že to je protizákonné, tak mi dejte papír, kterej bude podepsanej s razítkem a bude jasnej podpis, abych se mohl proti tomu odvolat, tak já to stornuju. Ale ihned se odvolám soudně. Dejte mi papír, že to je protizákonný a proti kterému.“ No a oni to nikdy neudělali. Já jim to furt cpal do huby, tohle, vždy znovu a znovu. A tak jsem říkal: „No jestli chcete mít ještě jednou další takovej poprask po světě, jako byl s Tominem, tak ho máte mít. Já se tomu nebráním.“ No a oni se právě zalekli, a nejenom v tomto případě, v jiných případech to udělali. Oni skutečně po nějakým čase, právě v tom 79, 80, prostě oni polevili. Já to ukazuju na tom semináři, poněvadž jsem byl u toho, ale to stačí se zeptat i dalších, fakticky změna nastala teprve s tím Jaruzelským. Oni do té doby nevěděli, co mají dělat. Ten poprask ve světě byl příliš veliký. A nejenom se seminářem, s Chartou vůbec. No, takže ještě zkusili toho Derridu, jenomže to posralo. No a teď zkusili ještě zatknout pár dalších lidí, no a víte, jak to vypadalo. To vypadalo, že bude pět lidí zavřenejch na bůhvíkolik let. No a nakonec oni kdekoho pustili a zůstali tam jenom někteří dost vybraní, o který oni už měli spadeno předtím, jako Batěk a jako Uhl a tak prostě. Ale třeba Němce a Němcovou pustili. Oni ještě tenkrát couvali. A to už bylo po Derridovi.

Takže já si myslím, že oni měli dvakrát naděje. Jednak na začátku, že udělali tu obrovskou akci, která ovšem vyplynula v pravej opak – oni nám udělali slávu. O té Chartě by prakticky nikdo nevěděl, nebýt té nabubřelé záležitosti v tom Národním divadle a v *Rudém právu* a tak dále, té velké akce proti všem, to

byla velká reklama. Samozřejmě nejenom u nás doma, nýbrž to byla reklama taky navenek. Najednou se o nás vědělo ve světě. Tak to byla první věc. Druhá věc je, že udělali tu šílenou blbost, že zavřeli jednak ty mluvčí Charty zároveň s těma dalšíma lidma – ono to bylo kolem dvaceti lidí – ale byl mezi tím ten VONS. A teď to chtěli všechno odsoudit a zlikvidovat.

No a tehdy, to je taky strašně důležité, že tam mezi námi byli ty bývalí komunisti, odvážnější než my. My jsme nevěděli, kam až můžeme jít. No ale ve chvíli, kdy Dienstbier a Benda byli ve vězení a proti Tominové, která byla třetí mluvčí, ta byla napadena na ulici, insultována a odvezena s otřesem mozku do špitálu a najednou Charta byla bez mluvčích, tak k nám přišel Hájek a říkal: „Nedá se nic dělat, musíme do toho chomoutu znova.“ Takže jsme ohlásili my dva – už tam nebyl třetí – my dva jsme ohlásili, že to bereme do té doby, než budou zase jmenováni další tři mluvčí.

No a to si určitě policajti mysleli, že tímto skončilo. Jenomže ono to neskončilo a oni už se neodvážili zavřít znova ještě nás. Ono to bylo daleko dynamičtější, než aby se to dalo tak, že toho oni nechali a pak zas začali znova, nebo že my jsme byli najednou méně aktivní a tak dále. Ne, to bylo podle okolností a my jsme nikdy nevěděli, co oni mají za usnesení. A oni samozřejmě to usnášeli někde, ale ty policajti to taky nevěděli. Takže ty policajti většinu věcí dělali jako na zkoušku, jestli to bude přijato dobře nebo ne, oni to nevěděli. To nebylo – tady u nás je to schválně obrovská odedávna, že to není jako v SSSR, tam byla vojna. Ale tady prostě to záleželo na tom či onom policajtovi.

A důležité bylo, že na začátku Charty, v těch sedmdesátých letech na začátku, když mě brali, byl jsem v té vazbě a pak ještě pod dohledem, tak ještě tam byli ty lidi z těch padesátých let, ty už odcházejí do penze. Ty noví, těm to bylo ukradený. Já jsem zažil, že mě jeden tvrdě vyslýchal a dotíral, jenomže přišel tam nějaký jiný a začal na něj halekat, jak to bylo na fotbale, při všem, že je výslech. A ten mu řekl: „To nevádí,“ a teď mezi sebou mluvili, jako kdybych tam nebyl. No víte, to prostě policajt nemůže dovolit, když to bere vážně. Ale oni to nebrali vážně. Ty změny byly zajímavý docela, bylo to zajímavý sledovat a samozřejmě mohli jsme to sledovat jenom my, co jsme s nimi byli v každodenním styku. Což dneska ty historici všelijaký a pseudohistorici, který se tenkrát krčili nebo vůbec byli malí, tak co si vymýšlejí. No, to je hrozný. Já vím, že nakonec to vždycky zvítězí ty historici.

--- (DS-10006_cleaned.flac) ---

Hejdnánek: Já strašně kecám, musíte mě vždycky zabrzdit. No konečně, konečně. Oni všichni čekali, až už to bude na spadnutí, že místo aby nám pomáhali... Jasně, no tak to je pro ně už to byl výtah k moci. Neříkám pro všechny, ale tak, a takže potom oni to interpretovali i na Chartu, že Charta taky byla, že to byl Mandler furt dokolečka. No, pravda je, že my jsme si o tom nemohli nechat nic zdát.

U nás to byly samozřejmě různé, byl tam taky pár takových bláznů, kteří mysleli, že už se to hrouť, tak chtěli být u toho. Ale tohle to, to byli spíš zvenkova a neinformovaní. Tak to vždycky bylo všechno. Ale pak už to bylo rozumný. Vždyť v podstatě my jsme byli až na konci. Vždyť tady Pražáci viděli, jak ty trabanty tam brání na Hradčanech a kolem a tak dál kolem toho velvyslanectví, vždyť tam bylo takových trabantů odložených a teď přelézali zdi. No prostě to už bylo na spadnutí, to už každý viděl. Už i NDR, no tak to už by bylo, aby to nebylo tady taky.

Mně se nejlepší líbí to enderácké *Nachderwende* nebo *Vorderwende*, podle toho, prostě jakási změna. Ale k revoluci to mělo daleko. Vypadalo to tak, ale velmi rychle to bylo ukradený, jak říkali studenti ještě v prosinci. A fakt je, že to šlo špatným kursem hned od začátku, to bylo evidentní. Když byl, jak se jmenoval ten mluvčí Havlík? Žantovský. No, takže zrovna byla nějaká recepce někde a byl u toho Žantovský přesně v ten den, kdy byl jmenovaný a byl u toho ještě... ano, odpusťte, s těma jménama mám potíže. Vybavit si jména lidí jo, ale to jméno, to je hrozný, i s vlastníma vnukama mám potíže. Tak prostě ještě několik lidí a tam jsme se takřka pohádali. Já jsem říkal: „Pánové, jde to dolů, jde to spádem dolů čím dál hůř.“ A on říkal: „No neříkej, ty bys chtěl bejt furt tím disidentem.“ Ne, to bylo úplně jasný od samého začátku chyby. Ještě v roce 1991 na začátku mě ukecávali v takovém tom plátku Květy, se to jmenovalo myslím. Mě ukecávali, abych napsal něco o Havlovi. No a já jsem tam mimo jiné také do toho vsunul, dlouho mě ukecávali, asi půl roku jsem nechtěl do Květů psát. Mimo jiné jsem tam udělal takovou poznámku, že

jedinej, kdo si vybírá blbě lidi kolem sebe hůř než Havel, je Klaus.

A teď jsem tam ještě o Klausovi, to byste si měli, já vám to pošlu, jestli mi řeknete, tak to stojí za to. V devadesátém prvním roce jsem řekl, že Klaus prostě vybrakoval to OF a prostě že je neprůhledný, co vlastně chce, ale že tedy nechci domyslet, jestli přece jenom má jasno, co chce, tak tedy Pánbůh s náma. Tak to jsem napsal do Květů a nikdo mě nezastřelil tehdy, protože tenkrát se zdálo, že to není nic závažného. Já vám to pošlu. Jakej máte e-mail?

Jiný hlas: [Uvádí e-mailovou adresu]

Hejdánek: Gmail dot com, dobře, tak vám to pošlu hned, jak skončíme, ten článek o Havlovi a je tam tenhle ten... a to je dost brzo, jo, ale prostě já jsem skutečně, já jsem znal Klause, vždyť Klaus k nám jako mladíček přišel do *Tváře* a dělal tam rubriku v té druhé epoše, která skončila tak brzo. Měl hospodářskou rubriku. Jako já ho znám jako velmi chytrého člověka. Já ho furt podezřívám, když vypadá jako blbec, že to jen tak hraje a že v podstatě jako má vždycky za lubem něco. Já ho znám tak chytrého, že snad není možný, aby někdo vzal takovou faleš od té doby. No a teď se mi to zdá naprosto jasný a já mám dojem, že to, co o něm psali v tom... a co řada lidí naznačovala a teď dokonce i sám Topolánek, že prostě on opravdu hraje na tu ruskou kartu. Je otázka, jestli zadarmo. Ne, to je prostě tohleto, co teď udělal, to je skutečně, to je na velezradu u polního soudu. Jenom to dokázat. Protože to jen člověk má podezření a dokázat se to nedá, ale prostě fakticky on tím neobyčejně tvrdě a silně narušuje nejen naši situaci, ale i té Evropy. To přece nedělá jenom proto, že má vztek na Topolánka, to je blbost. Čím dál víc jsem o tom přesvědčený, považuju to za stále pravděpodobnější. Praskne to samozřejmě až umře, jako to prasklo na různé další lidi. To je prostě vysoce pravděpodobný. To není pouhý agent, to je něco jiného.

No, prošustrovali jsme, co jsme mohli. To je prostě jasný. Kromě toho, že prostě máme tady konečně takový svérázný bohatý lidi, kterým bude trvat dvě tři generace, než začnou být slušní, než budou *zimmerrein* takřikajíc. To je novinka, to je dobrý, protože mezi nima třeba budou nějací a třeba už jsou. To je fajn, že nejsou všichni lidi ekonomicky naprosto závislí. A zadruhé velmi dobrý je, že máme ten přístup ke všem informacím, který ovšem je nad draka, to je pro pár lidí. Většina lidí je blbejch, tak se o to nejenže by neměli možnost, většina má, je spousta, kteří nemají možnost na internet třeba, ale i těch, kteří to mají, dělají všechno možný, jen o to se nestarají. Takže ta situace je taková, že dneska říct něco, za co dřív bylo několik let kriminálu, dneska nikoho to nevzruší. Takže to říká kdekdo a říkají to lidi i naprosto blbě a blbí, takže už nikdo nic nebere vážně. Dneska si může říkat každý, co chtěl, takže dneska prostě není žádná platforma, kde by se řeklo něco vážně. Protože už není dokonce ani v té nejvyšší politice, protože tam kdo něco řekne, tak se především buď vymlouvá a mluví tak, aby nic neřekl, a nebo když něco řekne, tak se všichni uchechtou a stejně to neberou vážně. To je taková zvláštní situace, kdy skutečně je, naštěstí jsme tady měli jenom Sládka a nikoho geniálnějšiho, jo, ale to nebezpečí bylo a je znova a bude. Protože lidi jsou strašně... já někdy se až divím, mě nikdy nenapadlo, že bych měl emigrovat, a teď, kdybych nebyl tak starý, tak bych asi emigroval. Prostě já takřka nevěřím vlastním očím, co to ten český folk je. Za těchto okolností ta kauza ještě má furt těch padesát, šedesát nebo kolik procent přízně, to je prostě neuvěřitelné. Lidi nevědí, co se děje.

Chyba médií. Pořád odvádějí pozornost furt k něčemu jinému, k nějakým blbinám, k tomu, že tady bude zpívat nějaká skupina nebo že někdo někoho zastřelil a že tam byl elitní policajt a tak dále, což je nedůležité. A ty důležité věci jsou na okraji a nikdo to nečte, nikdo to nerozebírá, nejsou k tomu žádné doklady. Teď se všichni vzpírají, že tady bude zákon náhubkový, že? Ale přitom vždyť nikdo nemusí takovéhle věci vytahovat. Stačilo by přece udělat takový přehled, co všechno v jakých kauzách veřejných se ten či onen angažoval tak či onak, jenomže to dá práci a všichni jsou líní.

Vždyť my už bysme mohli vědět, jaké politiky tady máme. O nich nevíme nic. Veřejnost ví akorát o těch, co jsou furt v televizi. Ale víc než to, co oni říkají, tam o nich taky není. Furt ještě jsme si nezvykli na to, že v té televizi nemají být politici, ale že tam mají být komentáře na to, jak blbí ti politici jsou.

No, takže prostě samozřejmě zaplat' pánbůh za to, že k té *Wende* neboli změně došlo, zaplat' pánbůh za to, že jsme v té Evropě, že jsme v NATO a tak dále. Teď je skutečně situace taková, že my se toho Ruska

bát nemusíme, i když momentálně asi to ohrožení z té strany nehrozí, to jsou zase Potěmkinovy vsi, fakticky oni na to nemají ani ekonomiku, ani peníze, ani nic. Čili oni si troufnou na tu Gruzii, ale na nic víc by si nemohli troufnout. Bohužel ten Západ je blbý, že to akceptuje a je schopen s nimi dále jednat. Dobře, no a co se dá dělat, že jo.

Ale nás teď už asi nikdo neohrozí. Ale jsou jiní na tom podobně jako my. A nebudeme se teď tvářit tak, že se nás to netýká. Tak jako se Anglie a Francie tvářila o Mnichově, že prostě přece nepůjdou kvůli nějakému neznámému... Ta věc je výborná, no, ale potřebovali by vyměnit nejenom všichni naši politici, ale naprostá většina evropských. Bohužel, když to člověk sleduje, tak by splakal nad výdělkem. Státník není nikde. Uvidíme, jestli Obama bude... To se nevidí, že? To se nemůže poznat takhle rychle. To až se dostane do nějaké krize. Tohle ještě není jeho krize, že? To mohlo být s tou raketou v té Koreji, ale to je taky taková drobnost.

Takže prostě je to lepší, než to bylo, ale mohlo to být daleko ještě lepší. Teď, co tady teda provedli, samozřejmě Topolánek je za to taky odpovědný. Topolánek udělal nejhroznější chybu, že prostě od samého začátku chtěl vytěsnit všechny ty sociální demokraty a přivést je do té situace, že tam prostě teď mají takového Paroubka do komplotu. To je absurdní věc, není na to připravený, nemá na to lidi, já nevím, co všechno. Udělal tolik volovin, že vlastně ohrozil vítězství sociálních demokratů v příštích volbách, kdyby byly normální a tak dál, tak to je jedna volovina. Ale naštěstí těch lidí blbů je tolik, že oni si toho nevšimli.

To je prostě katastrofa. A na tom se taky podepsal Klaus. Dvakrát za sebou, jak on chtěl, aby ta Topolánkova vláda padla. No a odolnější, než se zdálo, že, a vydržel až tak dlouho. Musí aspoň teď, protože teď prostě on chce, když tady bude Obama a když je to ta Evropa a tak dále, tak on se tam chtěl dostat. Sociální demokraté mu jako blbci nahrávají. A co z toho mají, já nevím. To, že se obejmou s panem prezidentem... Toho víc, než se potřebovalo, že jo.

Jiný hlas: A kdy to asi tak odhadujete, někdy na léto, jo? Nebo dřív?

Hejdánek: No, že to bude ještě dlouho potom.

Jiný hlas: Hmm. Termín určitě, že někdo ještě zavolá a řekne něco možná tak předběžně, ale nikdo zatím nezavolal, tak... Dvacátého čtvrtého, úterý. No tak o tom se mluvilo, ale bylo to velmi předběžné. Dobře, dobře, dobře. No vidíte, ještě že jsem o tom... já bych myslel, že se to odkládá, když nic. Aha, tak jo, tak jo. Dobře, počítám s tím. Tak jo, mějte se hezky a zdar sílu podnikání. Na shledanou.